Radiotherapy: Punjabi

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ <u>ਹੇਠਾਂ ਲਕੀਰ</u> ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅੰਤ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕੋ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਇਲਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ <u>ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ</u> ਜਾਂ <u>ਸਰਜਰੀ</u> ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਜੇ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।

ਤੁਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਮੁਫ਼ਤ-ਫੋਨ 0808 808 00 00ਤੇ, ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਪੋਰਟ (Macmillan Cancer Support) ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਕਹੋ "ਪੰਜਾਬੀ")।

ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ macmillan.org.uk/translations ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਾਰੇ ਹੈ:

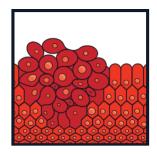
- ਕੈਂਸਰ ਕੀ ਹੈ?
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕੀ ਹੈ?
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ
- ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਾ
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਚਿਰਕਾਲੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ

ਕੈਂਸਰ ਕੀ ਹੈ?

ਕੈਂਸਰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ <u>ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ</u> ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਊਤਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਭਾਜਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਵਿਕਸਤ, ਸੁਅਸਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਰੰਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਕਾ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਿਭਾਜਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗੰਢ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ <u>ਟਿਊਮਰ</u> ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਟਿਉਮਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਿਹੜੀ ਗੰਢ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ <u>ਬਿਨਾਈਨ</u> ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਸਕਦੀ। ਜਿਹੜੀ ਗੰਢ ਕੈਂਸਰ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ <u>ਮੈਲਿਗਨੈਂਟ</u> ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਜਾਂ <u>ਲਿੰਫੈਟਿਕ ਸਿਸਟਮ</u> ਰਾਹੀਂ ਲੰਘ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਿਊਮਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੈਂਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕੀ ਹੈ?

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਐਕਸ-ਰੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ

ਸਫ਼ਾ 3 ਕੁਲ 22 ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਫੈਕਟ ਸ਼ੀਟ 2018: ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ <u>ਠੀਕ</u> ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ, ਇਸਨੂੰ <u>ਸਰਜਰੀ</u> ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਟਿਊਮਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ <u>ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ</u> ਅਤੇ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ

ਜਦੋਂ ਕੈਂਸਰ <u>ਠੀਕ</u> ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਲੱਛਣਾਂ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੀੜਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ

ਕਲੀਨਿਕਲ (ਨਿਦਾਨ ਸੰਬੰਧੀ) ਓਨਕੋਲੋਜਿਸਟ

ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਡਾਕਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਣ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਦਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰਜ਼

ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰਜ਼ ਦੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ</u> ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕਲੀਨਿਕਲ ਮਾਹਰ ਨਰਸ

ਇਹ ਉਹ ਨਰਸਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸੇ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ</u> ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ, ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਦਵਾਫਰੋਸ਼ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ:

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ
- ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਲਓਗੇ

- ਦਿਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>
- ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਲੳ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ</u> ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਇਸਨੂੰ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਫਾਰਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਅਪੇਂਇੰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੋ।

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਦਿਨ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਭਰ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂ <u>ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ</u> ਵੀ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ</u> ਹੋਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਸਕੈਨਾਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧ <u>ਸਕੈਨ</u> ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਿਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 5 ਕੁਲ 22 ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਫੈਕਟ ਸ਼ੀਟ 2018: ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਸਕੈਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਾਉਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟੀਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਅ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਟੀਕਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਕੈਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਚਿੱਤਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਮੋਲਡਜ਼ ਅਤੇ ਮਾਸਕਜ਼ (ਮੁਖੌਟੇ)

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਮੋਲਡ ਜਾਂ ਮਾਸਕ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਮੋਲਡ ਜਾਂ ਮਾਸਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੋਲਡਜ਼ ਲੱਤ, ਹੱਥ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਸਕ ਸਿਰ ਜਾਂ ਗਰਦਨ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਮੋਲਡ ਜਾਂ ਮਾਸਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਜਾਲੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਸ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਆਰਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਹਿਨਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਨੇਗੇ।

- ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮੋਲਡ ਜਾਂ ਮਾਸਕ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤਵਚਾ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵਚਾ ਤੇ ਛੋਟੇ, ਸਥਾਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਟੂ। ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵਚਾ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ।

ਜਨਨ-ਸਕਤੀ

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਨਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ

ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਕਿਸੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ <u>ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ</u> ਵਰਤਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰੇਡੀਓਬੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ:

- **ਬਾਹਰੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ** ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਆਂਤਰਿਕ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ** ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਂਤਰਿਕ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਨ: ਬਰੈਕੀਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓਆਇਸੋਟੋਪ ਥੈਰੇਪੀ।

ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕੋ।

ਐਕਸਟਰਨਲ ਬੀਮ (ਬਾਹਰੀ ਕਿਰਨ ਰਾਹੀਂ) ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਹਰ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਸਪਤਾਲ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਵੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਨ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਜ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਸੱਤ ਹਫਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਹੀ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸਟਾਫ ਵਿਅਸਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਇਹ ਸਮਝਾਉਗੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਾਉਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਸਧਾਰਨ ਹੈ। ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

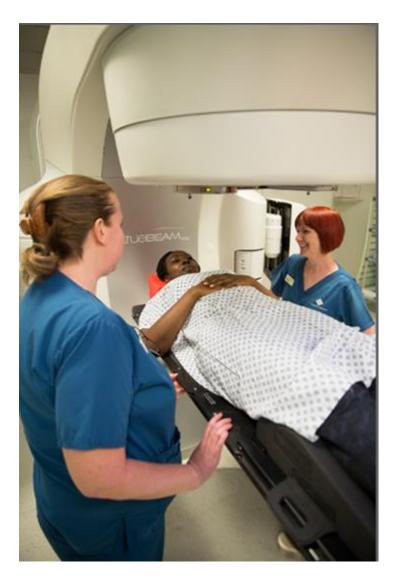
ਇਲਾਜ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹਿੱਲੇ ਲੇਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏਗੀ। ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਕਮਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਪਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਅਗਲੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਕ੍ਰੀਨ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਨਜਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅਲਾਰਮ ਵਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮਸ਼ੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੇਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏਗਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਤਾਰਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਇਲਾਜ ਤੁਹਾਨੂੰ <u>ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ</u> ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ, ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰਹਿਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਐਕਸਟਰਨਲ ਬੀਮ (ਬਾਹਰੀ ਕਿਰਨ ਰਾਹੀਂ) ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਬਰੈਕੀਬੈਰੇਪੀ

ਇਹ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਂਤਰਿਕ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਹੈ। ਇੱਕ <u>ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ</u> ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਧਾਰਣ ਐਨਸਥੇਟਿਕ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਸੁੱਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਾ ਟੀਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਲਗਾਇਆ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ <u>ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ</u>ਨਹੀਂ

ਰਹਿੰਦੇ।

ਕੁਝ ਬਰੈਕੀਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਅੰਦਰ ਲਗਾਇਆ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਰਹਿਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਛਪੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬਰੈਕੀਥੈਰੇਪੀ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਅਕਸਰ <u>ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ</u>, <u>ਸਰਵਿਕਸ</u>, ਯੋਨੀ-ਦੁਆਰ ਅਤੇ <u>ਗਰਭ</u> ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਬੀਮ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੇਡੀਓਆਇਸੋਟੋਪ ਬੈਰਪੀ

ਇਹ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਂਤਰਿਕ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ <u>ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ</u>ਤਰਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਪੇਅ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਕੈਪਸੂਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
- ਨਾੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੀਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਸਧਾਰਣ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਲ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਰਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ <u>ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ</u> ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਾਪਸ ਸਧਾਰਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਇਲਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਡੁਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਰੇਡੀਓਆਇਸੋਟੋਪ ਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ<u>ਥਾਈਰੋਇਡ</u> ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਸਫ਼ਾ 11 ਕੁਲ 22 ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਫੈਕਟ ਸ਼ੀਟ 2018: ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ <u>ਮਾੜੇ</u> ਪ੍<u>ਰਭਾਵ</u> ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੋ। ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਬਕਾਵਟ

ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹਰਰੋਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਇਸ ਥਕਾਵਟ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੁਝ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੈਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ

ਇਹ ਇਲਾਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਕਰ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਆਮ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਢਿੱਡ (ਐਬਡੋਮਨ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਪੀਣਾ

ਕਈ ਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਭੋਜਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣਗੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧੂ ਊਰਜਾ ਦੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਹਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਪੂਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਆਪਣੀ ਤਵਚਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ

ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਤਵਚਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਲਾਲ

ਸਫ਼ਾ 12 ਕੁਲ 22 ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਫੈਕਟ ਸ਼ੀਟ 2018: ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ

- ਗਹਿਰੇ ਰੰਗ ਦੀ
- ਦੁਖਦੀ ਜਾਂ ਖਾਜ ਵਾਲੀ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵਚਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਦੱਸੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਤਰਕੀਬਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਖੁਲ੍ਹੇ ਕੱਪੜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ।
- ਆਪਣੀ ਤਵਚਾ ਨੂੰ ਹਲਕੇ, ਬਿਨਾਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਾਲੇ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਧੋਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਥਪਕ ਕੇ ਸੁੱਖਾਓ
- ਤਵਚਾ ਨੂੰ ਰਗੜੋ ਨਾ
- ਗਿੱਲੀ ਸ਼ੇਵ ਨਾ ਕਰੋ
- ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਰੀਮਾਂ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਵੈਕਸ ਸਮੇਤ
- ਆਪਣੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਵਚਾ ਨੂੰ ਨਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦ ਜਾਂ ਡੀਓਡੋਰੈਂਟ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਧੁੱਪ ਤੋਂ ਤਵਚਾ ਨੂੰ ਬਚਾਓ।

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝਤਣਾ

ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਲ ਝੜਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵਾਲ ਝੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਛਾਤੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਝੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਾਲ ਝੜਣ ਬਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ

ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੀ <u>ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ</u> ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖੁਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰਗੜ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੂਨ ਵਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਉਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੈ

• ਨੱਕ ਤੋਂ ਖੁਨ ਵਗਣਾ

- ਮਸੁੜਿਆਂ ਤੋਂ ਖੁਨ ਵਗਣਾ
- ਤਵਚਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਲਾਲ ਜਾਂ ਜਾਮਣੀ ਰੰਗ ਦੇ ਚਟਾਕ ਪੈ ਜਾਣੇ ਜੋ ਧੱਫ਼ੜ ਵਾਂਗ ਦਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ:

- ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਪਮਾਨ 37.5°C (99.5°F) ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਸੀਂ ਅਚਾਨਕ ਅਸੁਅਸਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਠੀਕ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋਏ ਹਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਾਂਬਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਗਲਾ ਦੁਖਣਾ, ਖਾਂਸੀ, ਦਸਤ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਣਾ।

ਦਸਤ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੇਟ (ਐਬਡੋਮਨ) ਜਾਂ ਪੇਡੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਤਲੀ ਟੱਟੀ (ਪੂ) ਜਾਂ <u>ਦਸਤ ਲੱਗਣੇ</u>ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਵਾਰੀ ਸ਼ੋਚ ਜਾਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਮਜੋਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪੀਓ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਤ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜਾਂ ਢਿੱਡ (ਐਬਡੋਮਨ) ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਉਹ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਕਲਾਂ

ਮਸਾਨੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ (ਪੀ) ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਧ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਉਸੀ ਵੇਲੇ ਦੱਸੋ ਜੇ

- ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- ਤੁਸੀਂ ਇੰਤਜਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

<u>ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ</u> ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਕੈਂਸਰ ਲਈ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਸਾਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਟਿਊਬ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੀਆਂ ਨਰਸਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਗੀਆਂ ਕਿ ਟਿਊਬ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਨਰਸ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁੰਹ ਦੁਖਣਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰ ਜਾਂ ਗਰਦਨ ਲਈ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੂੰਹ ਦਰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਗਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਤੋਂ
- ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਭੋਜਨ ਤੋਂ
- ਬਹੁਤ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਭੋਜਨ ਤੋਂ

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮੂੰਹ ਦਰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਫੋੜੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਮਾਉਥਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਦਰਦ-ਨਿਵਾਰਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਨਿਗਲਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਿਰਕਾਲੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ <u>ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ</u> ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ, ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਮੈਕਮਿਲਨ ਸੁਪੋਰਟ ਲਾਈਨ (Macmillan Support Line) (0808 808 00 00)। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਫ਼ੋਨ ਲਾਈਨ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ।
- ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ (macmillan.org.uk)। ਸਾਡੀ ਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ

- ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਬਾਰੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ macmillan.org.uk/translations
- ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਖੇ, ਤੁਸੀਂ ਕੈਂਸਰ ਸੁਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ macmillan.org.uk/informationcentres ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਸਥਾਨਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ macmillan.org.uk/supportgroups ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।
- ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) **ਆਨਲਾਈਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ** ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ macmillan.org.uk/community ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ

ਸ਼ਬਦ	ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ	ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ	ਮਤਲਬ
(ਟੀਚਾ ਭਾਸ਼ਾ)		ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ	
ਬਿਨਾਈਨ			ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗੰਢ ਜੋ ਕੈਂਸਰ
			ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ
			ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਸਕਦੀ।
ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ			ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕ ਜੋ ਸਾਡੇ
			ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਉਤਕਾਂ ਦਾ
			ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੀ ਗਰਦਨ			ਤੁਹਾਡੀ <u>ਬੱਚੇਦਾਨੀ</u> ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੀ
			ਗਰਦਨ ਦਾ ਮੂੰਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਔਰਤ ਦੇ
			ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ <u>ਯੋਨੀ</u> ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ			ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਉਹ ਇਲਾਜ ਜੋ ਕੈਂਸਰ
			ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ
			ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ			ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਉਪਕਰਨ ਜੋ ਗਰਭ
			ਠਹਿਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ।
ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਾ			ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ
			ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਦਸਤ			ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਮ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਰਗੀ
			ਟੱਟੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਨਾਲੋਂ
			ਵਧ ਵਾਰੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਸ਼ੋਚ
			ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਢਿੱਡ
			ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਲਿੰਫੈਟਿਕ (ਲਸਿਕਾ			ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਾਹਿਣੀਆਂ ਅਤੇ
ਸਬੰਧੀ) ਪ੍ਰਣਾਲੀ			ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੈਟਵਰਕ ਜੋ
			ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਨਾਲ ਲੜ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ
			ਹੈ।
ਮੈਲਿਗਨੈਂਟ			ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗੰਢ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਹੁੰਦੀ

		ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ		ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ, ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ
*		ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੈ। ਇਹ
		ੂ ਮੁਤਰਾਸ਼ੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ		ਜੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਹੈ, ਤਾਂ
dair, idice		ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ
		ਇਸਦਾ ਸਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਡੀਏਸ਼ਨ ਛੱਡਦੀ ਹੈ।
		ਛਡਦਾ ਹ।
ਸਕੈਨ		ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ
		ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ		ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਅਣਚਾਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।
		ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਣਾ,
		ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ।
		ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਲਾਜ ਖਤਮ
		ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਸਰਜਰੀ		ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ।
ਟਿਊਮਰ		ਟਿਊਮਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ
_		ਅਸੰਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
		ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਧਦੀਆਂ
		ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੰਢ ਦਾ ਰੂਪ
		ਲੈ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਯੋਨੀ		ਯੋਨੀ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਇੱਕ
		ਮਾਰਗ ਹੈ। ਯੋਨੀ ਦਾ ਦਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
		ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੋਨੀ ਦੇ
		ਉੱਪਰ <u>ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੀ ਗਰਦਨ</u> ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
		ਜੋ ਫੇਰ <u>ਬੱਚੇਦਾਨੀ</u> ਤਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਕੁੱਖ (ਬੱਚੇਦਾਨੀ)		ਕੁੱਖ, ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ, ਢਿੱਡ ਦੇ
		ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਗੋਲ
		ਆਕਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ
		ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ
		ਬੱਚਾ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ:

2.	^ .	_	
ਕੈਂਸਰ	ਦੀਆਂ	'aਸ	н

- ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ
- ਵੱਡੀ ਅੰਤੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ
- ਫੇਫੜੇ ਦਾ ਕੈਂਸਰ
- ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਕੈਂਸਰ

ਇਲਾਜ

- ਕੀਮੋਬੈਰੇਪੀ
- ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ
- ਸਰਜਰੀ

ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਜੁਝਣਾ

- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਗ-ਪਛਾਣ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇੱਕ ਤਤਕਾਲ ਪੁਸਤਿਕਾ
- ਬੈਨਿਫਿਟਸ (ਫਾਇਦਿਆਂ) ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ
- ਖਾਣ-ਪੀਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ
- ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ
- ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਬੈਨੇਫਿਟਸ (ਫਾਇਦੇ)
- ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ
- ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ
- ਥਕਾਵਟ (ਥਕੇਵਾਂ) ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ
- ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ, ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਜਾਓ macmillan.org.uk/translations

ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰੋ

ਤੁਸੀਂ ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਨੂੰ 0808 808 00 00 ਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੋ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਲ ਕਰੋ (ਬੋਲੋ "ਪੰਜਾਬੀ")।

ਅਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਾਂ।

ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ (Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development) ਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਦੀ ਪੁਸਤਿਕਾ **ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ**ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਪੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਪੁਸਤਿਕਾ ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਬੰਧਤ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਚੀਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਡੀਟਰ (Chief Medical Editor), ਡਾ. ਟਿਮ ਇਵੇਸਨ (Dr Tim Iveson), ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਮੈਡੀਕਲ ਓਨਕੋਲੋਜਿਸਟ (Consultant Medical Oncologist) ਅਤੇ ਮੈਕਮਿਲਨ ਚੀਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਡੀਟਰ (Macmillan Chief Medical Editor) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ।

ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਰਵਸਰੇਸ਼ਠ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC12465_Punjabi

ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਦਿਸੰਬਰ 2018

ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਚਿਕਿਤਸਕੀ ਖੋਜ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਣ-ਯੋਗ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ-ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਖਰਾਬੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲਿੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਦਦਗਾਰ ਲੱਗੀ ਹੋਏਗੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਹਨ। ਬਸ ਸਾਨੂੰ 0808 808 00 00 ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਵਾਰ ਤਕ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ) ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਹੋ। © ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸਪੋਰਟ (Macmillan Cancer Support) 2018 l ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਸ (261017), ਸਕਾਟਲੈਂਡ (SC039907) ਅਤੇ ਆਈਲ ਆਫ ਮੈਨ (604) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਦਾਨੀ-ਸੰਸਥਾ। ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਦਫ਼ਤਰ 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12465_Punjabi

Radiotherapy: English

Radiotherapy

This information is about radiotherapy.

Any words that are <u>underlined</u> are explained in the word list at the end. The word list also includes the pronunciation of the words in English.

Many people with cancer will have radiotherapy as part of their treatment.

There are different types of radiotherapy. We explain the main types in this information. Ask your doctor to explain which type of radiotherapy you are having so you can read the right parts of this information.

Some people will also need other treatments, such as <u>chemotherapy</u> or <u>surgery</u>. The doctors at the hospital will talk to you about your treatment. We also have information in [language] about these treatments.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, Monday to Friday, 9am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need (say "xxxxx").

There is more cancer information in [language] at macmillan.org.uk/translations

This information is about:

- What is cancer?
- What is radiotherapy?
- Why is radiotherapy given?
- Your radiotherapy team
- Understanding your treatment
- Where is radiotherapy given?
- Planning your treatment
- Types of radiotherapy
- Side effects of radiotherapy
- Long-term side effects
- How Macmillan can help
- Word list
- More information in [language]
- · References and thanks

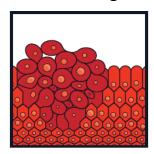
What is cancer?

Cancer starts in our body's <u>cells</u>. Cells are the tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body. Usually, these cells split to make new cells in a controlled way. This is how our bodies grow, heal and repair. Sometimes, this goes wrong and the cell becomes abnormal. The abnormal cell keeps splitting and making more and more abnormal cells. These cells form a lump called a <u>tumour</u>.

Normal cells

Cells forming a tumour

Not all lumps are cancer. A lump that is not cancer is called <u>benign</u>. It cannot spread to anywhere else in the body. A lump that is cancer is called <u>malignant</u>. It can grow into other areas of the body.

Cancer cells sometimes break away from the first cancer and travel through the blood or <u>lymphatic system</u> to other parts of the body. Cancer cells that spread and develop into a tumour somewhere else in the body are called a secondary cancer.

You cannot catch cancer from someone else.

What is radiotherapy?

Radiotherapy uses strong x-rays to destroy cancer cells. It can damage normal cells too but they usually recover after treatment finishes.

Why is radiotherapy given?

To cure the cancer

Radiotherapy can be given to <u>cure</u> some types of cancer. It may be given on its own. Or it may be given before or after <u>surgery</u>. Before surgery it may make the tumour smaller. After surgery, it can help kill any cancer cells left behind. Sometimes <u>chemotherapy</u> is given at the same time as radiotherapy.

To help with cancer symptoms

When cancer cannot be <u>cured</u>, radiotherapy may be given to help with symptoms. This is called palliative radiotherapy.

Your radiotherapy team

Clinical oncologist

This is a doctor who treats cancer with radiotherapy. They help plan your treatment. You may see them during your treatment so they can check how you are feeling. You can also ask to see them between appointments.

Radiographers

The team of radiographers help plan your treatments and work the radiotherapy machines. They also give you advice about any <u>side effects</u> or worries that you may have.

Clinical nurse specialists

They are nurses who are experts in the type of cancer you have. You can talk to them about any concerns you have. They can give you support and information during and after your treatment. They can also help you manage any side effects.

Understanding your treatment

Before you have treatment, your doctor, nurse or pharmacist will explain:

- why you need it
- how often you will have it
- the possible side effects
- how you may feel after the treatment.

No treatment should be given unless you understand why you are having it and how you may feel. You will be asked to sign a form to show that you agree to the treatment and understand its possible side effects. This is called a consent form.

It is a good idea to take someone with you who speaks [language] and English. Sometimes the hospital can provide an interpreter for you. They usually need to arrange this in advance. So if you need an interpreter, tell the hospital before the appointment.

Where is radiotherapy given?

Radiotherapy is given in hospital. You usually have your treatment as a day patient. This means you can go home after the treatment and you don't need to stay overnight. With some types of radiotherapy, you may need to stay in hospital for a few days.

If you are unwell or also having chemotherapy, you may need to stay in hospital.

Planning your treatment

Radiotherapy is planned carefully for each person. This is to make sure the treatment works well and causes as few <u>side effects</u> as possible. You may need to visit the hospital a few times for planning before your treatment can start. Your radiotherapy team will tell you what to expect.

Scans

You will need to have one or more <u>scan</u> before you start treatment. This helps your team decide how much radiotherapy you need. It also helps them plan exactly where to give the radiotherapy.

Before a scan, you may be asked to remove some clothing and put on a gown. Someone from the team may also give you a drink or injection. This helps get a clear picture from the scan.

Page 5 of 16 Macmillan fact sheet 2018: Radiotherapy

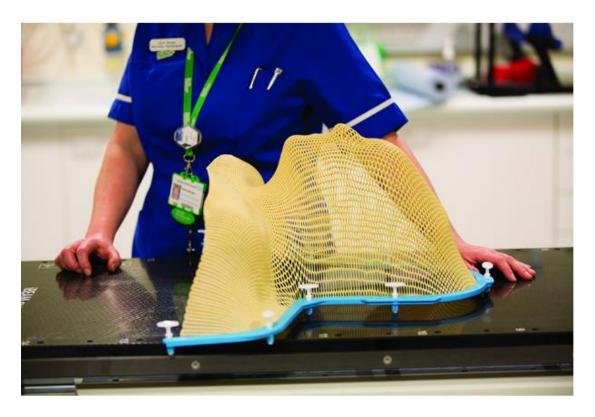
Moulds and masks

You may need a mould or mask for your treatment. If you need one, your radiotherapy team will make it for you. A mould or mask helps you stay still and in the correct position. Moulds are for a leg, arm, or other body part. Masks are for the head or neck.

A mould or mask is made of a plastic mesh. It fits tightly but it should not be uncomfortable. You only wear it for short periods of time. You would wear it

- when your treatment is being planned
- when you have your treatment.

You can breathe normally while you are wearing a mould or mask.

Marks on the skin

Someone from your radiotherapy team may make small, permanent marks on your skin. The marks show exactly where to give the radiotherapy. The marks are made in the same way as a tattoo. Tell the radiographer if you have any worries about having marks on your skin.

Fertility

Radiotherapy can affect your ability to get pregnant or make someone pregnant. Many people find this difficult to deal with. If you are worried about this, talk to your doctor or nurse before treatment starts. They can tell you what to expect and about ways to protect your fertility. Speaking to a counsellor or religious leader may also be helpful.

Contraception

Your doctor may advise you not to become pregnant or make someone pregnant during some treatments. This is because radiotherapy may harm a developing baby. It is important to use <u>contraception</u> during and for a few months after radiotherapy. You can talk to your doctor or nurse if you are worried about this.

Types of radiotherapy

There are different types of radiotherapy:

- **External radiotherapy** given from outside the body by a radiotherapy machine.
- Internal radiotherapy when a radioactive material is put into your body. There are two types of internal radiotherapy: brachytherapy and radioisotope therapy.

Ask your doctor to explain which type you are having, so you can read the right parts of this information.

External beam radiotherapy

This is when radiotherapy is given from outside the body using a radiotherapy machine. Most people have treatment each day from Monday to Friday. Then they have a rest with no treatment at the weekend. Some hospitals give treatment at the weekends too, with a rest during the week instead.

How many treatments you have will depend on the type and size of the cancer. It can take from one to seven weeks to have all the treatment you need.

Treatment only takes a few minutes each day but you may need to wait for your treatment if the hospital is busy. It can help to do something while you wait, like read or listen to music.

Before your first treatment, the radiotherapy team will explain what will happen. They may ask you to take off some clothes and wear a gown. It is normal to feel worried about having treatment. But it usually gets easier as you get to know your radiotherapy team and what happens.

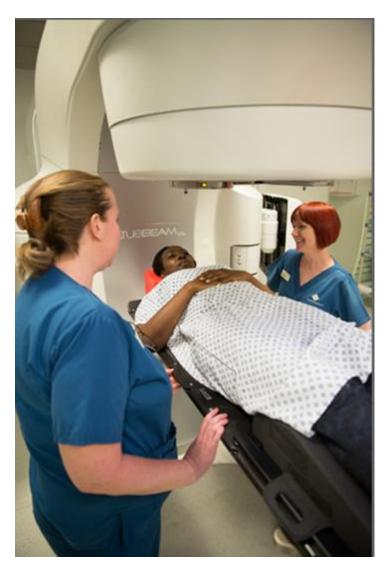
It may take a little while to get you in the correct position for treatment. You will need to lie very still. The radiographers will dim the lights. Then they will leave the room while the treatment happens. Having radiotherapy does not hurt and the radiotherapy machine does not usually touch you.

The radiographers will watch you from the next room, either through a window or on a screen. No one else will be able to see you. If you have any problems you can raise your hand or ring an alarm to let them know.

The machine may move around your body to give the treatment from different directions. Once the treatment is over, the radiographers will come back into the room and help you down from the machine.

This treatment will not make you <u>radioactive</u>. It is safe for you to be with other people, including children, after your treatment.

External beam radiotherapy

Brachytherapy

This is a type of internal radiotherapy. A <u>radioactive</u> implant is placed in your body near the cancer. You may be asleep under a general anaesthetic when it is put in. Or you may have painkiller injections.

During your treatment you stay in hospital. You are usually alone in the treatment room for some time while the radiotherapy is given. This is to protect others from the treatment. Tell your team if you are worried about this so they can help. They will explain how long your treatment will take.

As soon as the implant is removed from your body, you are not <u>radioactive</u>.

For some types of brachytherapy, the implants are not removed. It is safe for you to be around most other people. Your team may ask you to avoid close contact with children or pregnant women. They will tell you how long you need to do this. They will explain this and anything else you need to know.

Your team will give you printed information about your treatment. It is important to carry this with you all the time.

Brachytherapy is often used to treat cancer of the <u>prostate</u>, <u>cervix</u>, vulva and <u>womb</u>. It may also be used to treat other types of cancer. It can be used on its own or with external beam radiotherapy.

Radioisotope therapy

This is a type of internal radiotherapy. You have a <u>radioactive</u> liquid:

- · by mouth as a drink or capsules
- as an injection into a vein.

Cancer cells take in the liquid more than normal cells do. This destroys the cancer cells.

After treatment your body fluids are slightly <u>radioactive</u>. This will gradually return to normal. Your team will give you instructions about using the toilet and cleaning up any spillages safely. They may ask you to avoid close contact with children or pregnant women. They will tell you how long you need to do this.

If they tell you that you must stay in hospital, you may be asked to stay alone in your room all the time. Tell your team if you are worried about this so they can help. They will explain how long your treatment will take.

Radioisotope therapy is often used to treat <u>thyroid</u> cancer. It may also be used to treat some types of cancer that have spread to the bone.

Side effects of radiotherapy

Radiotherapy affects everyone differently. Some people have very few <u>side effects</u> while others have more. We describe the most common side effects here. It is unlikely that you will get all of these.

Before your treatment, your radiotherapy team will talk to you about which side effects you may get. Ask them any questions you may have. Tell your team if you have any side effects during treatment. They can give you advice or medicines to help. If you feel unwell when you are at home, call the hospital.

Tiredness

You may feel very tired during treatment and for weeks or months after it finishes. Travelling to hospital each day can make tiredness worse. If you are tired, allow yourself time to rest. Plan your day so that you don't do too much.

It is important to do some exercise each day if you can. A short walk may give you more energy.

Feeling sick

Treatment can make you feel sick, and sometimes be sick. This is more common if you have treatment near the tummy (abdomen). Your treatment team can give you a medicine to stop you feeling sick.

Eating and drinking

Sometimes you may not want to eat. If this happens, try having regular small snacks rather than large meals. If you are having problems with eating it is important to tell your radiotherapy team. They will give you advice. If you need extra energy or protein in your diet, you can take food supplements.

Looking after your skin

The skin in the area that is treated may get:

- red
- darker
- sore or itchy.

If you have skin changes like these, tell your radiotherapy team straight away. They can give you advice and treatments.

Here are some tips that may help:

- wear loose-fitting clothes made from natural fibres, such as cotton
- wash your skin gently with mild, unperfumed soap and water and gently pat it dry
- do not rub the skin
- do not wet shave
- do not use hair-removing creams or products, including wax
- ask your radiotherapy team if you can use moisturisers or deodorants on the skin
- protect the skin from the sun.

Hair loss

You only lose hair from the area of your body where you have treatment. If you have treatment to your head, you may lose some hair from your head. If you have treatment to your breast, the hair under your arm might fall out. Some people feel upset about losing hair. If you are worried about it, talking to your doctor or nurse can help.

Changes in your blood

Sometimes radiotherapy can lower the number of blood <u>cells</u> in your blood. Your radiotherapy team may arrange blood tests for you to check the number of blood cells you have. Some people need medicine or sometimes a blood transfusion if the level of certain types of blood cells is too low.

Always tell your team if you have bruising or bleeding and you do not know why. This includes:

- nosebleeds
- bleeding gums
- tiny red or purple spots on the skin that may look like a rash.

You should also contact your radiotherapy team straight away if:

- your temperature goes over 37.5°C (99.5°F)
- you suddenly feel unwell, even with a normal temperature
- you have symptoms of an infection this can include feeling shaky, a sore throat, a cough, diarrhoea or needing to pass urine a lot.

Diarrhoea

It is common to have loose stools (poo) or <u>diarrhoea</u> if you have treatment near your tummy (abdomen) or pelvis. You may need to use the toilet more often than usual. This can make you feel tired and weak. It is important to drink plenty of fluids. Tell the staff at the hospital if you have diarrhoea or tummy (abdominal) pain. They can give you tablets to help.

Problems with passing urine

Treatment near the bladder can make you pass urine (pee) more often than usual. Drinking more fluids may help. Tell the doctor or nurse straight away if

- it hurts when you pass urine
- you cannot wait when you need to pass urine
- you have blood in your urine.

Radiotherapy for <u>prostate</u> or penis cancer sometimes makes it difficult to pass urine. If this happens, you may need to have a thin tube put into your bladder to drain the urine. The nurses at the hospital will show you how to look after the tube. A nurse can also visit you at home to help you.

Sore mouth

If you have treatment to your head or neck, your mouth may get sore. This may make swallowing difficult. It is important to look after your mouth during treatment. Your team will show you how to do this. It can help to avoid:

- smoking
- drinking alcohol spicy food
- very hot food.

It is important to tell the doctor or nurse if your mouth feels sore or you have mouth ulcers. They can give you mouthwashes and painkillers to help. If it becomes difficult to swallow your doctor can prescribe medicines to help.

Long-term side effects

Most <u>side effects</u> only last for a short time. Some may last for a few weeks after your treatment has finished. Sometimes, side effects can last longer than this. Occasionally, they can last for the rest of your life. Your doctor will talk to you about this before you have your treatment. It is important that you understand that some side effects may be permanent.

How Macmillan can help you

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- The Macmillan Support Line (0808 808 00 00). We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open Monday to Friday, 9am to 8pm.
- The Macmillan website (macmillan.org.uk). Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in other languages at macmillan.org.uk/translations
- Information and support services. At an information and support service, you can talk to a cancer support specialist and get written information. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- Local support groups At a support group you can talk to other people affected by cancer. Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- Macmillan Online Community You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community

Word list

Word (target language)	In English	How to say in English (transliteration of English word)	Meaning
	Benign		A lump in the body that is not cancer and cannot spread to anywhere else in the body.
	Cells		The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
	Cervix		The cervix is the opening at the bottom of your womb. It is inside a woman's body at the top of the vagina.
	Chemotherapy		A cancer treatment that uses drugs to kill cancer cells.
	Contraception		Drugs or devices that prevent pregnancy.
	Cured		When there are no cancer cells left in the body.
	Diarrhoea		When you have soft or watery poo. You might need the toilet more than usual or very urgently. You may also have tummy pain.
	Lymphatic system		A network of vessels and glands throughout the body that helps to fight infection.
	Malignant		A lump in the body that is cancer and can spread around the body.
	Prostate		The prostate is a small gland inside a man's body. It is near the bladder.
	Radioactive		If something is radioactive, it means it releases radiation.

Scan	When doctors take a picture of the inside of your body.
Side effects	Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness. Most side effects go away after treatment finishes.
Surgery	Having an operation.
Tumour	A tumour is a group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.
Vagina	The vagina is a passageway inside a woman's body. The entrance to the vagina is between your legs. At the top of the vagina is the cervix, which then leads to the womb.
Womb	The womb is a round organ inside a woman's body in the lower tummy area. It is where a baby grows if you are pregnant.

More information in [language]

We have information in [language] about these topics:

Types of cancer	Coping with cancer
Breast cancer	If you're diagnosed with cancer – A quick guide
Large bowel cancer	Claiming benefits
Lung cancer	Eating problems and cancer
Prostate cancer	End of life
Treatments	Financial support – benefits
	Financial support – help with costs
Chemotherapy	Healthy eating
 Radiotherapy 	Tiredness (fatigue) and cancer
Surgery	Side effects of cancer treatment
	What you can do to help yourself

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

Speak to us in [language]

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in [language] through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just say [language] in English when you call (say "xxxxx").

We are open Monday to Friday, 9am to 8pm.

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into [language] by a translation company.

The information included is based on the Macmillan booklet **Understanding radiotherapy**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Consultant Medical Oncologist and Macmillan Chief Medical Editor.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC12465_Language

Content reviewed: December 2018

Next planned review: 2021

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2018. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12465_Language